

Pirmutinis Darbo žmonių
Dienraštis. Išcina kasdien
apart nedėdienių.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Kaina Sv. Valst. ir Kana-
doj — metams \$7.00; ušei
— \$3.50; 3 mėnesiams —
— \$2.00. Kitose šalyse,
metams \$9.00; ušei — \$4.50

No. 93.

Telephone Stagg 3878.

Brooklyn, N.Y., Utam. 19 Balandžio (April), 1921

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XI, Dienr. III.

SOCIALBURŽUJAI VADOVAI MUS PARDAVĖ, SAKO BRITANIJOS ANGLIAKASIAI

Valdžia Su Kapitalistais Neapsakomai Džiaugiasi Iš Unijų
Dešiniųjų Vadovų Pasidarbavimu

Londono "Herald" prašo
organizuotų darbininkų
remti streikuojančius
mainierius.

Pastarieji dar vis laikosi
stipriai pasiryžę kautis iki
pabaigai.

Londonas, 18 d. balandžio.
— Londono "Daily Herald",
vakar dienos leidinyj, šau-
kiasi į organizuotus Brita-
nijos darbininkus pagelbėti
streikuojantiems mainie-
riams. Jis sako, gelbėkite
juos finansiškai arba išėda-
mi į streiką—aktyviai.

Tuo pačiu sykiu tasai lai-
kraštis įsteigė tam tikrą
foandą, kurin suaukuoti pini-
gai bus naudojami mainie-
rių kūdikiams, kurių yra
daugelis pusbadžiai gyve-
nantių.

Šis žygis padarytas todėl,
kad kova, kurią mainieriai
pradėjo, rodosi tęsės labai
ilgai ir jiniai bus neapsako-
mai sunki.

Mainieriai baisiai smer-
kia unijos priešus—vado-
vus, kurie sulaukė generali-
ni streiką, žadėjusių prasidė-
ti pereinamos pėtnybės vaka-
te. Kaip jau žinoma, tan
streikas buvo pasirengę iš-
eiti transporto ir gelžkelių
darbininkai. Jie labai entu-
ziastiškai ruošėsi prie jo.
Bet jų vadovai, patsidavę
kapitalistams socialburžu-
jai, sulaukė paskutinės va-
lindos, atsaukė tąjį streiką,
palikdami vienus mainie-
rius kautis su jų kapitalis-
tais ir su valdžia. Reikiama,
socialburžujai eina ranka
su valdžia.

Jie išlavė darbininkų rei-
kalus, šitaip pasiūlydami
saulkia angliakasiai.

Reikia nepamiršti, kad
transporto ir gelžkelių dar-
bininkai buvo prigulėję prie
vienos Trilypės sąjungos su
mainieriais. Seniaus visas
pasaulis manė, kad Britani-
jos darbininkai yra neapsa-
komai stiprus kūnas, kuris,
reikalui esant, gali iškovoti
viską, ko tik jis užsigėis. Ta-
čiau, pastarieji dešiniųjų
vadovų žygiai, jų patsidavi-
mas kapitalistams ir val-
džiai, tai mintį prashalino.
Dabar žmonai atvirai kalba-
ma, kad Trilypė sąjunga
turės reorganizuotis, arba,
jei ne taip, griūti.

"Lai kiekvienas būna už-
fikrintas", sakė tūlas mai-
nierys, "kad pereinamos pėtny-
čios transporto ir gelžkelių
federacijų vadovų nuospren-
dis nesulaukys mainieriu ko-
voš".

James Winstone, South
Wales mainieriu federacijos
prezidentas pasakė:
"Šiuo momentu aš turiu
tik tiek pasakyti, kad mes
esame skaudžiai išduoti."

Kapitalistų džiugsmas
Visos šalies kapitalistinė
spauda neapsakomai džiau-
giasi iš pereinamos pėtnybės
unijų vadovų nuosprendžio.
Pay., Lloyd George organas,
"Daily Chronicle", sako,
"tai yra gudrus ir smarkus
nuosprendis". Kapitalistinai
laikraščiai dabar tūlos
vadovus kelia į padanges už
tai, kad jie patsidarnavo
jiems.

Iš visų šalies kraštų atei-
na karšti protestai prieš ši-
tokius socialburžujų žygius,
bries naktiniam darbinin-
kuose solidaritimo. Sakoma,
dabar, jei kitas tokis mo-
mentas ateitu, kufame rei-
kėtu ruoštis į kovą prieš ka-
pitalistus, niekas nepasifi-
kėtu jais, ir kitiems, teisū-
giems, vadovams reikėtu
nukentėti.

Raportai eiliniams nariams
Mainieriu veikėnčioje ko-
miteto nariai išvažinėjo į
savo distriktus papasakoti
eiliniams nariams apie tik-
rajai dalyku stovį.
Sekančioje pėtnyčioj yra
šaukiama konferencija, ku-
rioi bus svarstoma, kas da-
ryti: streikuoti ar baigti
streikas. Taipgi bus nagri-
nėjama, kokios metodos
naudoti streiko metu ir k-
ti dalykai.

Vienas mainieriu veikė-
čioio komiteto narys, beka-
bėdamas apie socialburžujų
vadovų pasidarbavimus, pa-
sakė:
"Mes jaučiames taip, kaip
kad tasai žmogus, kuris
grūmėsi su meška ir pama-
tė ateinantį savo draugą su
buože rankoje, bet kuomet
tasai draugas iškėlė buožę,
norėdamas užduoti meškai,
pakeitė savo nuomonę ir nu-
ėjo šalin, palikdamas savo
draugą vieną kautis."

Visoje šalyje jaučiama
anglies stoka. Gelžkeliai
delei to labai nukencia. Dau-
gelis traukinių sulaukta de-
lei anglies stokos. Taipgi
fabrikai ir kitokios įstaigos
mažina sunaudojimą ang-
lies, kad nepritrūkus jos.
Ši mainieriu kova yra la-
bai sunki. Nebūtų galbūt
jinai taip sunki, jei neprie-
teliai vadovai nebūtų suvy-
lę.

Po ilgos kovos Tarybos priverė Anglija gabenti Rusijai industrinių išdirbinių. Bolševikai privers prie to ir kitas kapitalistines šalis.

WRANĖLIS PERTVAR- KO SAVO ARMIJOS LIKUČIUS.

Paryžius, 18 d. balandžio.
— Pasiuau oficialiniai davi-
niai praneša, kad Wrangelis,
tasai juodašimtis, kurio
armijos likučiai mudasi
Konstantinopolj, steigia
taip valdinamą "Rusijos va-
ldžią". Jis visokiąs būdais
stengiasi priešintis Franci-
jos valdžiai, kuri nori jo to-
sios armijos likučius nuga-
benti į Braziliją, sakydama,
kad jie jam būsianti
reikalingi.

Francijos valdžia, sutar-
tyje su kitomis šalimis, lai-
ko tįjį armiją ne kaip to-
kia, bet kaip pabėgusius
be vietos žmones, atiklama
"žmoniškumo pareigas". Ji-
nai, pasak davinijų, netole-
riuojanti tosios armijos li-
kučių todėl, kad jie randasi
Turkijos šalyje.

ŽMONIŲ MINIA UZPU- LĖ ANT KUNIGO.

Viena moteris užrašavo
"tėveliui" lietsargiu per
sonus.

New London, Conn., 18 d.
balandžio. — Vakar dien-
čionai tarpe "Neperstojan-
čios panelės švenčiausios
pagelbos" bažnyčios para-
pionų ištiko triukšmas. Zi-
noma, tuojaus buvo pa-
šaukta būrys policijos, ku-
ris turėjo nemažai darbo
iki numalšino žmones.

Kuomet kunigas Czarow-
skis ejo į bažnyčią, parapio-
jogai pradėjo jį kloti. Vien-
na moteris lietė sargiu, pa-
glostė kunigėlį per sonus.
Tuo pačiu sykiu bažnyčioje
radosi ir vyskupais.

FRANCIJA ATSAUKIA SAVO AMBASADORIŲ IS ITALIJOS.

Jis nebuvo atsakantis da-
bartinei politikai.

Romas, 19 d. balandžio.
— Camille Barrere, Francijos
ambasadorius Italijoje, ku-
ris ta "džiabą" turėjo apie
per 20 metų, tapo atsauk-
tas. Jis, pasak davinijų, ne-
atsakė dabartinei politikai,
nepatenkino Italijos politi-
kos ir ščiu tam prarado
darbą.

JAUNATURKIAI PROTESTUOJA

Sako, greikai daro bai-
siausius žiaurumus, bėgda-
mi nuo turkų smūgio.

SINNFEINERLAI NUŽU- DĖ ŠNIPĄ MOTERĮ.

Dublinas, Airija, 18 d. ba-
landžio. — Pereinai naktį
Konstantinopolis, 18 d. ba-
landžio. — Jaunaturkių va-
ldžia išleido pranešimą, ku-
riumi protestuojama prieš
greikų imperialistų nežmo-
niškus darbus. Sakoma,
greikai, bėgdami nuo jauna-
turkių užduoto smūgio, de-
gina kas tik po kojomis pa-

klūva. Daugybė kaimų ir
miestelių likosi visai suar-
dyta.

Jaunaturkiai taipgi pro-
testuoja, kam kalkininkai
leidžia gretikas naudoti
Dardanelus gabenimui ka-
rinijų reikmenų.

PARYŽIAUS POLICMA- NŲ STREIKAS NE- IŠVENGTINAS.

Taip sako iš to miesto at-
ėjusieji pranešimai.

Paryžius, 18 d. balandžio.
Paryžiaus policmanų strei-
kas yra neišvengtinus. Jie
jau turi ir uniją. Streikus
delei padidindimo algų.

Dabartinioju laiku pra-
dinis Paryžiaus policmanas
gauna po 640 frankų į mė-
nesį (apie po \$45). Bet iš
tų pinigų šeštas nuosimtis
eina senatvės pensijų fon-
dan. Tokiu būdu prie da-
bartinių gyvenimo sąlygų
Paryžiaus policmanai negali
sujungti galų su galu.

DUBLINAS, AIRIJA, 18 D. BA- LANDŽIO. — Pereinai naktį Kiekvieniame Lietuvos kam- pelyje "krikščioniškų" bu- delių "skyrinai" (osobyje ot- diely) yra ir jie visur to- kius tai "darbus" daro.

Draugai darbininkai, ga-
na snausti! — Galaskite
ginklus! Kitokios išieitis
jau nėra.
Mirtis budeliams!!!

ir nužudyti airių republi-
koniškosios armijos."

Toji moteris buvo apie 45
metų amžiaus.

BAUDŽIA "SAUSUO- SIUS"

Buffalo, N.Y., 17 d. balan-
džio. — Penki buvusieji
"sausieji" agentai, "prohi-
bijijos vykintojai", tapo
nubausiti po \$500 pabardos
ir nuteisti į Atlantos kalėji-
nų ant tūlo laiko. Šie kad-
tinimai už eminių kysių lai-
ke tamavimo kaipo prohi-
bijijos vykintojai.

IŠ LIETUVOS

Užėna. Zvalgyba — inkvi-
zitoriai. — Čia tikras bude-
lių lizdas ir darbininkų kan-
leynės vieta, kur kaliniai
kankinama dar negirdėtu
ligišlo būdu. Zvalgybinin-
kai, knipo tikrieji budeliai,
muša po kelis kartus, lfe-
nustojant samonės, nežin-
inti j tai, kad pas smūgtuo-
sius nieko įtariamo neran-
da. "Generalinis Zvalgybos
Štabas" sumptuosius pirmo-
šios sausio mėnesio diebo-
se dar ir dabar laiko ir mu-
ša kaip "krikščioniškėj"
inkvizitoriai savo darbą at-
lika — parodys kad ir tu
pačių kalinių pėreškimai:

Jonas Tartila: "Sausio 20
d areštavę mane nuvedė
Zvalgybos Zvalgyboj už-
klausė, ar aš priguliu prie
komunistų. Atsakiau — ne.
Po to muše šompolais, tam-
pė už plaukų, spardė kojo-
mės".

Jurgis Matiejūnas: "Š-
ėmė mane sausio 20 d. Nu-
vedė Zvalgybon mane tardė.
Muše šompolais, kumštėmis
ir nagais. Vėtu prisid-
pažinti, kad priguliu prie
komunistų. Muše Vargas
viršintukas ir kiti per du
kartu, iki nustojau nuomo-
nės. Pasirodė kraujas iš
gerklės ir nosies."

Juozas Keccoris: "Suėmė
mane sausio 21 d. norš nie-
ko nerado. 22 mane nuga-
beno Zvalgybon, kur patar-
dė muše mane šompolu ir
revolveriu pašonėn. Kada
ppalpau, nūvilko mane žė-
myn iš II augšto, paskui ap-
liejo vandeniu. Buvo sumu-
šta galva, kojos ir krūtinė".
Ir t. t. ir t. t.

Tokių pareškimų yra
daugiau 20-ties! Ir tai tik
Utenos skyrinai "Zvalgy-
bos Generaliniame Štabe"!

Kiekvieniame Lietuvos kam-
pelyje "krikščioniškų" bu-
delių "skyrinai" (osobyje ot-
diely) yra ir jie visur to-
kius tai "darbus" daro.

Draugai darbininkai, ga-
na snausti! — Galaskite
ginklus! Kitokios išieitis
jau nėra.
Mirtis budeliams!!!

LENKAI KONCEN- TRUOJA SAVO SPEKAS VILNIUJE

Lenkija užgyrė rusu-lenku
padaryta taikos sutartį.

Buožių valdžia kaltina ru-
sus ir lenkus slapto sutar-
čių daryme, bet pastarieji
sako, kad tai yra prasima-
nymas.

Kaunas, 18 d. balandžio.
Lietuvos valdžia sako, kad
jinai yra informuoti, jog
tarpe Rusijos ir Lenkijos
yra padaryta slapta sutar-
ties skirsnyš, kuriuomi Ru-
sija leidžianti Lenkijai veiki-
ti Lietuvoje, o pastarajai nie-
ko nesakysianti, jei Rusija
veiksianti Latvijoje." Ta-
čiau šitokius nesamoni-
gumus Maskva griežtai už-
ginciuoja. Varšava taipgi sa-
ko, kad nieko panašaus ne-
būta.

Kazimieras Grinius, Lie-
tuvos buožių valdžios prein-
jeris, į pėnėkė Assoc-
Press žinių agentūros
porterim, kad pastaruoju
laiku į Vilniū lenkai prisū-
tė tris būrys pėstininkų,
daugybė artilerijos, galy-
bes karinių reikmenų ir ki-
tokių dalykų. Tas viskas y-
ra daroma sustiprinimui
Vilniuje besančio Varšavos
basimtinio; neprietelias
Zeligovskio.

Griūtus pasakė:
"Mūs delegacija vyksta
Bruselin ir yra pasiryžusi
daryti viską, kad tik užbai-
gus ginčus. Aš nemanau,
kad bus jėvas su lenkais?"

Mat, lenkai ir lietuviai
jau yra sutikę, kad juos su-
taikyti Tautų Lygos tary-
ba. Tuo tikslu jie ir ši-
čia savo atstovus į Brus-

Varšava, Lenkija,
balandžio. — Lenkij-
mas užgyrė padaryta rusų
lenku taikos sutartį. Šis
sėimo žygis išpildo lenkų ir
rusų taikos delegacijų nu-
osprendį, kuriame buvo pasa-
kyta, kad laike 30 dienų abi
šalys privalo užgirti pada-
rytą taiką. Reikiama, taikos
sutartis buvo pasira-
d. kovo, tai dabar
susipėjo Varšavos sen-
girti ją.

Apie 100 žmonių žuvo
Baisioje Viesuloje

Jau seniai tokia baisi audra
siautė šioje šalyje.

Apie 100 žmonių gyvas
ėjų prarijo viesula pereinotj
pėtnyčioje, kuri, tarsi padū-
kęs laukinis žvėris, siautė po
Texas, Mississippi, Alaba-
ma ir Georgia valstijas.
Apart gyvasėjų tapo pražu-
dyta daug turto.

LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. every day, except Sunday, at 465 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 8878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00. Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

NAUJOS ŽABANGOS

Turime, ačiū Perkūnui, vyčius. Turime saulius. Kurne-kur pradeda organizuoti jaunų vyrų krikščionių draugijos. Turime geležinių vilkų kuopas.

Bet buržuazijai to neužtenka. Tai kas, kad ūkininkų, biznierių ir nesuipratusių darbininkų jaunimas eina sulyg taktu militarinio trimito. Ji džiaugiasi savo baltagvardiečiais, privatinės nuosavybės principų gynėjais, bet jai išrodo, kad jaunimo organizavimo dirvoj dar ne visi plotai aprėpti obalsio: tėvynė ir Kristus.

Ir štai, kyla naujas sumanymas: organizuoti jaunus berniukus, mokytųjų vaikus ir taip vadinamų skautų būrius. Amerikos "boy-scouts" turi būti modeliu, pavyzdžiu Lietuvos ir Amerikos lietuvių skautams.

Skautų organizacija rūpinasi iš minkšto molio daryti drūtus patriotinius peštukus. Ji ima savo globon dar nesubrendusius, dar nesutūpėjusius vaikus, suminko juos savam kubile, aprėdo uniformon, įkvepia jiems patriotizmo idejas, išmankština jų kūną ir užaugina juos sryžniais ir buožės apgynėjais.

Lietuvoj jau prasidėjo agitacija už skautų būrių organizavimą. Anot tūlo publicisto, patiekusio knygą tuo klausimu, skauto prisieka yra sekama: "visą gyvenimą tengtis tarnauti dievui, tėvynei ir vyriausybei" (skaičių buržuazinei tėvynei). Amerikoj skautų organizavimui pritaria tautininkų spauda ir, manytina, jai pritaris ir klerikalai.

Skautai yra tarptautinė organizacija. Bet karo metu skautai įvairių tautų pjauja vieni kitiems gerklės sulyg dėsnių ir principų buržuazinės neapykantos. Jų tarptautiškumas yra bjauriausia rūšis tautinio šovinizmo.

Buržuazija auklėja savo jaunimą taip, kaip to reikalauja jos interesai. Prie savęs ji rūpinasi blizgučiais ir pažadais pritraukti ir darbininkų jaunimą. Užtat, minkai, būkite atsargūs, nesusikite. Savo jaunimui suklydęte savaip, kad iš jo išaugtų paguoda ir pažiotarėtinė armija. Iš mažumės skiepinkite savam jaunimui ideją proletarinės kovos ir solidarumo.

LIETUVIAI WRANGELIEČIAI ŠAUKIASI PAGELBOS.

"Naujienų" N78 tilpo wrangeliečio kapitono B. Blaviesčiūno atsisaukimas šelpiti lietuvius pabėgėlius iš Krymo, kurie dabar randasi Turkijoje ir laikomi kaipo nelaisviai. Rašydamas apie jų vargus, sako: "Čia neturint nei busto, nei jokio uždarbio, nežinodami vietinio liežuvio, jie ubagauja. Dauguma iš jų su augštesniu mokslu: inžinieriai, oficeriai ir t. t., alkanuoja ir gauna sau duonos pardavėdami ant gatvių laikraščius, papirusus, švarindami batų, arba net stačiai prašydamai almužnos."

Taip, tarpe lietuvių pabėgėlių dauguma inteligentai — inžinieriai ir oficeriai, kurie buvo Wrangelio armijoje, kariavę prieš darbininkų ir valstiečių respubliką, dabar šaukiasi prie tokių pat Amerikos darbininkų, prašydamai pinigų, kad galėtų sugrįžti Lietuvon ir ten vėl užsisėsti darbininkams

ir valstiečiams ant sprando. Ir "Naujienos", ramia sažine, talpina jų judošių atsisaukimą. Matomai joms irgi brangūs wrangeliečiai, kariavę prieš Tarybų Rusiją. Matomai jos irgi nori, kad Amerikos darbininkai savo centais tuos judošius sušelpytų. Ir kaip gi "Naujienos" nesuigraudins, kuomet atsisaukime pasakyta, kad tarpe pabėgėlių yra daug su augštesniu mokslu — inžinierių, oficerių ir kitokių, kurie dabar Turkijoje ubagauja. Tai vis "Naujienų" plauko žmonės.

Bet darbininkai tiems ponams inteligentams privalo už kapitalistų reikalus, lai dabar ir kreipiasi prašydamai pagelbos pas kapitalistus, o ne pas darbininkus. Lai "Naujienų" redaktoriai ir gaspadoriai aukoja tiems kontr-revoliucionieriams, o ne darbininkai-skaitytojai. Jeigu darbininkai duotų nors centą sušelpimui jų kontr-revoliucionierių, jie prasizengtų prieš savo klešos reikalus.

Lenino Prakalba X Suvažiavime Komun. Partijos

(Iš "Pravdos", 10 d. kovo, vertė A. V.)

Leninas (jį pasveikina delegatai audringais plojimai). Draugai, klausimas apie politinį veikimą Centralio Komiteto Komun. Partijos, kaip jūs, be abejonės, žinote, taip ankštai rišasi su visu partijos darbu, su visu veikimu sovietinių įstaigų ir su visu revoliucijos ežimu, kad apie atskaitą visose smulkmenose, kaip man bent rodosi, negali būti nei kalbos. Ir aš savo užduotį taip suprantu, kad reikia išskirti pačius svarbiausius atsitikimus — visa tai, kas, sulgy mano numonės, yra lyg ir kryžkelio punktai mūsų veikimo ir mūsų politikoj už šiuos metus, visa tai, kas yra ypatingiausia iš pergyventų laikotarpio, visa tai, kas suteikia daugiausiai medžiagos del apsisvarstymo apie priežastis revoliucijos ežimo, apie klaidas, kurias esame padarę — o jų padarėme nemažai — ir apie pamokas ateities veikime. Aš suprantu, kaip tai yra natūralu ir kaip tas yra svarbu duoti atskaita iš pereinamųjų veikimo; suprantu, kad tai yra būtina priedermė Centralio Komiteto ir kad taj, savaime, yra labai interesinga partijai. — vienok užduotys tos kovos, kuri mūsų laukia, kuri vystosi tokiu platumu, yra taip neatidėtinosa, taip nuslėgiantios ir sunkios, taip slėgia mus visu savo svarumu, kad visa doma neujudžiomis krypsta prie to, kaip čia padarius teisinga išvada iš visa to, ką mes pergyvenome, kaip čia kuogreičiausiai išrišus visus tuos klausimus, kurie

traukia į save mūsų domą dabar ir trauks artimiausioje ateityje.

Iš tų kryžkelinių punktų mūsų darbo, kurie per šį paskutinį metų labiausia vargino mus ir su kuriais, kaip man išrodo, yra surišta daugiausiai mūsų klaidų, pirmuoju yra perėjimas nuo karo prie taikos. Didžiama jūsų pamena, kad bėgę šių pusketvirty metų mes jau kelis lygiai kartus mėginome pereiti nuo karo prie taikos, o betgi, nei sykio tai mums nepavyko. Kaip išrodo, tai ir šį kartą mums vargiai pasiseks pakeisti karą taika, nes kapitalizmas turi begalo gilių interesų, kad neprileidus prie to. Atsimenu, kad dar balandžio mėn., 1918 metų, Visos Rusijos Centralio Komiteto susirinkime man prisiejo kalbėti apie užduotis, kurios tuo met tūkiu būdu formulavosi, kad mes jau apveikėm pačius didžiulius pilietinio karo sunkenybes, o ištikrujų tai pilietinis karas tik beprasidedąs buvo. Jūs atsimenate, kad paskutiniame mūsų partijos suvažiavime mes visus savo išrokavimus rėmėm ta mintim, kad nuo karo einam prie taikos, prie ramymėčio atstūgimo, nes tikėjomės, kad, darydami Lenkijai tokių didelių nusileidimų, mes užtikrinam sau taiką. Bet dar tą patį balandžio mėnesį prasidejo lenkų buržuazijos ofensyva. Lenkai ir visų kitų valstybių imperialistai manė, jog mes todel esame taikūs, kad esame silpni, bet jie skaudžiai apmokėjo už savo klaidą, nes gavo taiką ne taip jiems naudinga. Bet mes negalėjome pereiti prie ramaus veikimo; mūsų reikė

jo atkreipti visa doma į karą su Lenkija, o vėliaus dabai Wrangelj. Ir vel visą mūsų darbą nuslėgė karo užduotys.

Tuomet nuo karo mes pradėjom eiti prie taikos, tuomet mes susilaukėm tos vartandos, kad teritorijoj Rusų Federatyvės Socialistinės Tarybų Respublikos nebilo ko nei vieno kareivio priešų armijos. Bet tas perėjimas taip išjudino mūsų šalies organizmą, kad mes ne viską galėjome permatyt. Tame ir yra viena iš tų pamatinių priežascių mūsų suklydimų, del kurių mums dabar prisielina tiek vargo pakelti.

Demobilizacija armijos sąlyje, kuriai prisiejo tiek vargo pakelti, demobilizacija prie mūsų transporto suirimo, pareikalavo iš mūsų visų spēkų įtempimo; o jei-gu atsiminti, kad mes badaujam delei to, kad tūlose vietose javai neužderėjo, jei-gu prisiminti kuro stoka, delei ko transportas dar labiau pakriko, tai demobilizacija pastatė mus į padėti, kurios rimtumą dar mes nesupratom. Čia, žymiam laipsny, reikia jieskoti šaltinių mūsų socialinio, politinio ir ekonominio krizio. Dar pabaigoje pereinamo meto aš paakinau draugus į tai, kad ateinančiam pavasary mes turėsime begalo daug vargo su armijos demobilizacija. Mes tuomet dar nepajiegėm suprast viso didumo tų sunkenybių, kurias mums prisieis apveikti. Per kelis lygiai metus šalis išsėmė visis savo spēkas, visis savo syvus, viską ir viską aukodama karo reikalam ir tik po karo mes pamatėm, ligi kokiio laipsnio suvargimo, ligi kokiio suvargimo laipsnio mes priejome. Ilgai diruos, kolei mes išgydysim savo žaizdas.

Be abejonės, centromi-komitetos suldydo, nepermatydama visų demobilizacijos sunkenybių, bet reidia pasakyti ir tai, kad nebuvo darvinių, nebuvo atramos punkty, idant permačius tą viską, nes piliėčių karas buvo taip sunkus, kad vienatinė taisyklė tebuvo: reikia aukodama karo reikalam ir tik po karo mes pamatėm, ligi kokiio laipsnio suvargimo, ligi kokiio suvargimo laipsnio mes priejome. Ilgai diruos, kolei mes išgydysim savo žaizdas.

Be abejonės, centromi-komitetos suldydo, nepermatydama visų demobilizacijos sunkenybių, bet reidia pasakyti ir tai, kad nebuvo darvinių, nebuvo atramos punkty, idant permačius tą viską, nes piliėčių karas buvo taip sunkus, kad vienatinė taisyklė tebuvo: reikia aukodama karo reikalam ir tik po karo mes pamatėm, ligi kokiio laipsnio suvargimo, ligi kokiio suvargimo laipsnio mes priejome. Ilgai diruos, kolei mes išgydysim savo žaizdas.

Dabar apskaitykime pamokas, to, ką pergyvenom, priekime prie rezultaty mūsų karo su lenkais, mitimo ir kuro klausimų. Mūsų kare su Lenkija mes perskubiai žygiavom link Varšavos ir tuomi mes padarėm klaidą. Aš nekalbėsiu čionai, ar tai buvo strateginė, ar politinė klaida, nes tai pertoli mus nuvestu. Aš manau, kad tą dalyką mes turime pavesti ateities istorikam, nes tiem žmonem, kuriems prisieina ginti nuo tiesos priešų, nėra laiko užsiimti istorijos tyrimais. Bet, šiaip ar taip kalbant, mes padarėme klaidą, nes perdėjom savo spēkų apskaitliavime. Tai yra faktas.

Ir jeigu paimti tokią darbą sritį, kaip maisto tiekimo sritis, tai čia mes irgi nesime pasiekėm. Kaslink apskaitymo maisto

produktų ir jų surinkimo, tai bėgamaisiais metais mes geriau pasižymėjom, negu pereiniais metais.

Šiais metais mes surinkome beveik 250 milionų pūdų duonos. Ligi 1 d. vasario buvo apskaitoma, jog surinkome 235 milionus pūdų, tuo tarpu už visus pereinetus metus surinkome tik 210 milionų pūdų. Taigi, tokiu mažu laiko tarpu surinkome daugiau, negu pereiniais metais. Vienok pasirodo, kad iš tų 235 milionų, surinktu iki 1 d. vasario, per pusę metų mes išleidome 155 milionus pūdų, vadinasi, po 25 mil. pūdų į mėnesį. Taigi, mes nemokėjom teisingai išdalinti mūsų duoną, kuomet pasirodė, kad turime jos daugiau, negu seniau turėdavome. Mes nepermatėm, koks pavojus mums grėsia iš besitartinančio krizio.

Bet reikia pripažinti, kad ir čia mes neturėjom tam tikrų atsirėmimo punkty, kad padaryti teisingą apskaitliaviną. Visose kapitalistinėse valstybėse, nežiūrint anarchijos, nežiūrint suirutės, atramos punktu sudaryti tam tikrą plėną yra patyrimas, igytas dešimtmečiais, kurį gali lyginti kapitalistinės valstybės vienodos savo ūkio tvarka. Iš to lyginimo galima padaryti tam tikrus įstatymus, tam tikrą punktualumą, tam tikrą akuratnumą. Gi pas mus nėra patyrimo, kad padarius panašų apskaitymą ir todėl visai natūralu, kad karui praėjus, mes davėm išbadėjusius gyventojams didesnę miėra, negu buvo galima. Štai kodėl mes neturime dabar atliekamo maisto juodai dienai, o juk reikėjo žinoti, kad su pavasariu visuomet ateina juodos dienos. Tuo būdu krizis pasidarė dar aštresnis, dar sunkesnis.

Beveik tas pats įvyko ir su kuro. Tai yra pamatinis klausimas ūkio statybos. Visas mūsų plenas, pereinant prie kūrybos ekonominio gyvenimo, buvo remiama apskaitymu, kiek turėsime kuro ir kaip jį skirstysime. Be to negalėjo būti nei kalbos apie apgalėjimą visų sunkenybių, nei apie pramonės atgaivinimą. Kad tuo žvilgsniu mes esame dabar geresnėje padėtyje, negu pernai, negali būti abejonės. Seniau mes buvom atkirsti nuo anglies ir durpių. Dabar jau to nėra. O vienok, mes manėm turį daugiau kuro, negu jū istikrujų turėjom. Savo kuro zopostas mes taip smarkiai pradėjome skirstyt, kad mūsų resursai greitai išsisėmė ir mes esame akvaizdoje kuro krizio anksčiau, negu spėjome sutvarkyti visą darbą.

Reikia labai ilgai prisirengimo, lėto tempo — štai lekcija, kurią mes įgijom šiais metais — tai lekcija, kurią partija turės giliai, giliai įsikalti savo galvon, kad teisingai nustatėmus savo užduotį sekančiais metais, kad išvengus tų klaidų, kurias mes padarėme.

Žinoma, reikia pasakyti, kad del tų klaidų mes tuo sunkiau kenčiame, kad mus

ištikęs krizis yra tuo dėsniu, tai kadangi šiais metais mes geriau pasizymėjom, negu pereiniais metais. Štai kodėl blogo derliaus pairo valstiečių ūkis, jie neteko daug galvijų, o čia, prie tų valstiečių, mes darydami maisto resursų samatą kaip sykis daugiausiai užgulem ant jų gubernijų, kur duonos ne daug buvo. Tokiai Kaukazas arba Sibiras turi daug daugiau duonos, bet kaip sykis tenais dar ne taip gerai veikia sovietinės valdžios aparatas, dar ten sovietų valdžia nėra taip stiprėjusi, o ir transportas tenais nebuvo taip sutvarkytas. Išėjo taip, kad miesto zopostas mes surinkome kaip sykis tų gubernijų (vidurinės Rusijos gubernijų, Vertėjo prierasas), kurios buvo prastas derlius, o ne iš Kaukazo ir Sibiro. Delei tos priežasties dar labiau nukentėjo valstiečių ūkis.

Bet, sakau, mes turėjome imti iš valstiečių viską, ko tik galėjom, nors ir niekai jiems neatsilygindami. Tai buvo reikalinga, kad išbejus šalį, armiją ir darbininkų-valstiečių valdžią. Mes sakėm valstiečiams: prantama, jūs šelpiate savo duona darbininkų ir valstiečių valstybę, bet kitokiu būdu jūs negalite apsaugoti savo valstybę nuo dvipartinių ir kapitalistų." (Toliau bus).

ZIGZAGAI

"Naujienų" redaktoriaus sibirūpinės Rusijos žmonių likimu, kad jie be pinigų negalėsia nei į teatrus nueiti, nei kitokių smagumų matysia.

Aš pasakysiu ponui redaktoriui, kad dabar Rusijoj teatrus lankyti nereikia pinigų, nes tas visiems dykai. Bet štai kame praeitė: jeigu iš teatro išėjęs nori kur ldtur nulysti, tai jau lik sveikas, pinigų neturėdamas nenulysi. Matomai šituo klausimu "Naujienų" redaktoriaus ir susirūpinęs.

Sumanyta išleisti įstatymus, kad norintieji dirbti išsimty "laisnius", žinoma, už mokestį. Bet ar negeriau būtų išleisti įstatymą, kad nenorintieji dirbti išsimty "laisnius"?

Baisu ir pamistyt! Rusijoj tinginius baudžia kalėjimu. Jeigu Amerikoje toks įstatymas būtų, tai nei vienas darbininkas nenubautu, nes čia darbininkai po kelis mėnesius negali darbo gauti.

Kazin kur darbininkų padėtis geresnė, ar ten, kur baudžia už tinginavimą, ar ten, kur negali darbo gauti?

"Laisvės" redakcija išėjo iš C. Brooklyno visus "policistikus", bet dabar atsikraustė Clevelando polemikai su savo kroneliais. Ar nevertėtų ir juos pasiūsti vėžiatū?

Labai nudziugau išgirdęs, kad švencioniskis pradėta iš numirusių keltis. Bet dar labiau nudziugiau, jeigu išgirsčiau, kad ir Barbišius juda.

Lietuvių Darbininkų Žinai

Draugai!

Siomis dienomis sucina metas laiko nuo to, kada "Vilnis" pradėjo eiti. Kiek naudos "Vilnis" nesė ir tobešana darbo žmo-

Pradėjome leisti "Vilnį" nedidelėmis finansinėmis spēkoms. Nors nepadarėme pelno, nesukrovėme turto, bet visgi šiandien jaučiamės tvirtesniais.

Dabar mūsų spēkos didesnės. Bet augant spēkoms, didinantis rėmėjų skaičiui, atsiranda ir nauji reikalavimai, kurie užkrauna ant mūsų naujų apsun-

Kad atsakyti tiems reikalavimams, manome, būtinai reikia padidinti "Vilnį" iki aštuonių puslapių, t. y. dvigubai. Padi-

dinta "Vilnis" kaip tik galėtų išpildyti tą, ko dabar negalima. Bet toks padidinimas reikalauja daug spēkų. Reikėtų daugiau darbininkų, nes dabar turime tik tiek, kad ir šiam dar-

Mes pirmiausiai prašome visų skaitytojų ne tik atnaujinti savo prenumeratas, bet ir gauti vieną ar kelis naujus skaityto-

Mes prašome platintojų stengtis kuodaugiau siai "Vilnis" išparduoti.

Mes prašome darbininkų draugijų ir kuopų duoti mums materialę ir moralę paramą. Taipgi, mes prašome bendradarbių ir skaitytojų, remiant "V.", išreikšti savo nuomonę apie laikraščio padidinimą ir pakraipą.

Kaip greit mes galėsime išleisti padidintą "Vilnį", tai priklausys ne nuo mūsų vienu, bet ir nuo jės. Kaip greit su lauksime didesnės paramos, didesnio platinimo laikraščio, taip greit pasistengsime padidinti. Savo spēkų ir energijos mes nesigailime.

Todel, draugai, į darbą! Pagelbkite mums sunkiame darbe labiau, kaip kad iki šiol gelbėjote.

"Vilnis" turi būti padidinta ir bus padidinta, tik prisidėkite savo darbu prie mės.

Leidėjai, Redakcija ir Administracija.

nes abu aktoriai yra sugabus tame. Rusų balalaikų orkestra taip jau užgavo atsilankiusių jausmus.

Valio, losangeliečiai! Puiku, kad L. D. L. D. vardas reiškia tobulumą šiame mieste!

Oras čia vidutinis. Lietaus nėra, kaip kad būdavo pernai šiais laikais.

Bedarbių yra daug, bet darbu nėra.

J. Ringelštrikas.

PHILADELPHIJOS ĮVYKIAI

PHILADELPHIA, PA. — 2 d. balandžio čia įvyko tarptautinio kalinių gelbėjimo fondo bazaras. Parengimas pavyko gerai; sakoma, liks apie keli šimtai dolerių pelno sušelpimui politinių praskaltėlių.

Parengime buvo ir muzikalis programėlis. J. Jurčiukoniui vadovaujant, sugriežta "Internacionalas". Lyros Choras sudainavo keletą dainelių. Buvo ir kitataučių, kurie taipgi prisidėjo prie programos išpildymo.

9 d. balandžio viena L. M. P. S. kuopa surengė koncertą ir balių. Programas tęsėsi veik iki 10 val. Reikia pasakyti, kad buvo gana gražus programmas. Ypatingai jis buvo gražus, tuomi, kad jame dalyvavo ne tikai lietuvių muzikališkos spēkos, bet ir latvių, rusų ir kt.

10 d. balandžio čia įvyko Amerikos Tautinės Sandaros prakalbos. Visai nekaip pavyko. Mat, Philadelphijoje tik policijos šnipai remia tautininkų Sandarą, o ne susipratę darbininkai. Štai koks vaizdelis iš šių tautininkų prakalbų:

Kol kalbėtojas sakė savo prakalbą, buvo ramu — visi klausėsi. Ir ėmė protaut, anot paties kalbėtojo žodžių, nes jis liepė protaut, netikėt jo žodžiams. Taip ir buvo.

Kalbėtojas, pabaigęs savo prakalbą, paagitavęs rašytis prie tautinės Sandaros, buvo beciņas, bet svetainėje pasigirdo reikalavimas balso, t. y. klausimui. Čia kalbėtojas tuoj kategoriskai užreikšė, kad klausimus priims tik raštiškai. Bet svetainėje visa publika pradėjo užti, kad klausimai būtų duodami tiesiog žodžiu. Kalbėtojas nesutinka. Jis pats atėjo publikoj rinkti klausimų, bet niekas jų neduoda jam raštiškai. Vienas iš publikos sako: "Ar publika norite, kad kitas kalbėtų iš priešingos pusės?" Didžiausias plojimas. Tuomet atkartojo: "Kurie norite, pakelkite po dešinę". Rankas pakėlė visa publika. Nabago kalbėtojo ir jo leitenantų kinkos jau dreba. Svetainėj girdisi balsai: "Rinkti kalbėtoją". Bet tuoj vienas pareikšė: "Aš einu kalbėti iš opozicijos, jei publika sutinka". Vėl didžiausias plojimas. Po to tas kalbėtojas jau eina į priekį svetainės kalbėti.

Tokioj padėtyj mūsų tautininkėliai atsidūrę, nežino ko padaryt. Vienas storokas žmogelis stumė kalbėtoją atgal, bet publika liepė jam pasitraukti. Na, ir ko dabar nubankrutavę sandariečiai griebis? Nagi policijos! Negalėdami sustabdyti publikos reikalavimą, kad būtų kalbama ir iš kitos pusės, tautininkai atsivėdė du po-

licistų, kad tik nedaleidus parodyt visuomenei jų melų ir neteisingumų. Ir tokiu būdu jiems pavyko nedaleisti priešingos pusės kalbėtojui atsakinėti į jų kalbėtojo plepalus.

Vadinasi, sandariečiai bijo stoti prieš visuomenę apginti savo skelbiamą idealą — "demokratijos" principus.

"Laisvės" Koresp.

TAUTININKAI BIJO STOTI Į VIEŠAS DISKUSIJAS.

PITTSBURGH, PA. — 6 d. kovo L. D. L. D. 33 kp. laikytame savo susirinkime nutarė kvieisti į viešas diskusijas L. Tautinės Sandaros 36 kuopa. Diskusijų tema: "Ar privalo lietuviui darbininkai remti dabartinę Lietuvos valdžią?" Pakvietimo laiškas buvo pasiųstas tiesiog L. T. S. 36 kp. susirinkimui 13 d. kovo. Tautininkų lyderiai tame pačiame susirinkime norėjo atvesti pakvietimą, bet paprastai eiliniai nariai užsipyre priimti pakvietimą, prirodydami, kad "sarmatai taip nusizėminti". Pakvietimas didžiama balsų buvo priimtas. Išrinko komisiją, bet su jų ta komisija nieko nebuvo galima susizinti kaslink surengimo diskusijų. Tautininkų lyderiukai, tik gavėmis slankiodami, gyrėsi, kaip jie "lengvai surangysią" L. D. L. D. 33 kp. Už vis labiau smarkavo ex-socialistas, dabartinis tautininkų pirmininkas, A. Vainorius. Nieko nesulaukdamas, L. D. L. D. 33 kp. savo susirinkime 27 d. kovo nutarė griežtai pareikalauti, ar tautininkai stos į diskusijas, ar nės pasiūlant jiems geresnes išlygas, būtent, jeigu jie neturi ką pastatyti į diskusijas iš Pittsburninkai. Štai koks vaizdelis iš šių tautininkų prakalbų:

Griežtai pareikalavus, tautininkai nusiminė. Matyt, kad tiems Lietuvos "didvyriams" kinkos pradėjo drebėt, nes norėjo kaip nors išsisukti iš to keblaus padėjimo. Negalint niekaip išsisukti, po ilgo trynimosi, 7 d. balandžio, L. D. L. D. 33 kp. gavo nuo jų skandčio turinio laišką:

"Mes, A. L. T. S. 36 kp. komisija, savo pastarame posėdyj, įvykusiame 6 d. bal., š. m., apsvarstę jės pakvietimą į viešas diskusijas reikale rėmimo Lietuvos valdžios, — nutarėm užreikšti skandčiais: "Kadangi mūsų tėvynė Lietuva yra apsisėklususi neprigulminga respublika, tai mes, Amerikos lietuviai darbininkai, ir remiame ją. Tą privalo daryti kiekvienas lietuvis.

"O kadangi mes esame patyrę, jog tamstos visai boikotujate Lietuvos neprigulmybę ir jos valdžią, tai mes su tamstomis nestosime į diskusijas. "A. L. T. S. 36 Kp. Kom.: "Juozas Virbichas, "Franas Pėkėris, "K. Rožukas."

Stebėtina tų buržujų valdžios pastumdėlių logika! Jie mato reikalą Lietuvos ponų valdžią remti, bet bijo stoti prieš publiką ir parodyti, kodėl ją reikia remti.

Jeigu jau ta Lietuvos valdžia su savo "neprigulmybe" taip kultas dalykas, tai kodėl jums, g-ybiamieji, bijoti tą taip idealiską dalyką apginti nuo kitų nemančių atakavimų? Tas jų bailumas yra aiškiai liūdy-

mu, kad jės palaikoma valdžia ir "neprigulmybė" yra tokiu purvinu dalyku, kurio ir jės patys gėdijatės. Ir-č, ko jės (Tasa ant 4-to pusl.)

DARBO ŽMOGŪ

Žmogau žemės, Lyg užtemęs, Kodel užsnuodes esi? Ko nestoji, Negalvoji, Kada laisvu paliksi? Ar klaidiodams Ir svajodams Užburtam svajų ratė, Tiki būti Ir pražūti Skaudžių audrų verpetė? Juk numanai Jau ne nūnai, Kad verguė tau didi; Nuo vaikelio Lyg senelio Dienas biednystėj lydi... Daug iškentęs, Pasišventęs, Tu pasaulį dabini! Kalnus kasdams, Turtus rasdams, Savo ponams dafini! O jau sielai, Savo mielai Dvasios peno neteiki... Prieš didžiūnus, Prieš galiūnus Drebėdams galvą lenki! Ir vis tyli... Negi myli - Tuos, kuriems turi vergaut? Ar klaidiodams, It klajojams, Manai laisves nuo jų gauti? Ar nežinai, Jog amžinai Taip jau likt neprivalai? Kad kovoti, Ne klaidžioti, Šauk žmonių reikalai?! Žmogau darbo, Sūnau vargo, Juk tu galingas esi! Reikalaudams, Ne maldaudams, Laisvę šventą įgyai!

Tuojaus gaukite

PATARIMAI VYRAMS APIB LYTIES DALYKUS D. W. J. ROBINSONO.

Toj knygoj rasit teisingumaus šinias apie lyties liges, gaudykete, prostitucija, žangybių gyvenimą indrug kitų žmonių dalyku.

236 pusl. raštu, su povertois, graziu apdaryta. Kaina \$2.00. Pinigus siųsk money orderiu arba popieriniais šiuo adresu: J. BARKUS, Dept. Box 125, NEW YORK, N. Y.

Per istisus 10 metų moteris kentėjo.

Zofija Stein, 423 Atlantic Ave., McKeesport, Pa., yra dabar liksimaisiu moteris. Jis sako: "Per istisus 10 metų aš kentėjau nuo skilvio nesmagumų ir reumatizmo. Aš bandžiau visokių gydymų, bet niekas nepagelbėjo man. Tada vieną dieną aš pabandžiau Bulgariškos Kraujo Arbatos ir laike vienos savaitės aš jaučiaus kur-ka geriau ir šiandien aš nestoviu be Bulgariškos Kraujo Arbatos, sudarytos geram sveikatos stovj, prašalima šaltj ir pulkiko mano skilvi sveiku ir normališku viduriu. Aš tikrai noriu tikros Bulgariškos Kraujo Arbatos su H. H. Von Schlick vardu ant dėžės, kadangi aš žinau, jog tai tų jau geriausia del manes."

Šitas yra tikrai vienas iš tūkstančių žmonių kurie girta Bulgariškos Kraujo Arbatą. Prasyk savo apibiotikus tikros Bulgariškos Kraujo Arbatos katalyptus per H. H. Von Schlick, Sengantloms žmonėms gyvenantiems ant žkių, kur nėra aptieku, aš prisigisių savo didjė lemyvos dėze, apmokėta ir apdaryta, už \$1.25, arba 3 dėzes už \$3.15, arba 6 dėzes už \$5.25. Adresuokite: H. H. VonSchlick, President, Marvel Products Company, 447 Marvel Building, Pittsburg, Pa.

SKAITYK IR ŽINOSI! Jeigu nori žinoti, kaip ir kokiū būdu socializmo mokslas persikėičė iš utopijū į veikimą, tai perskaityk knygele SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IS MOKSLO I VEIKIMA Pasaulytė KAROLINUS MARKSAS Tama knyga trumpai, bet uskirti nusviečiamas socializmo besivystymas is utopijos į tvirtai pasistatytą mokslu ir praktiku ir į veikimą tikramame gyvenime. Paršvečiamas istorija nuo pat jo pasakelimo K. Marksas dėjimuse. Jis rodo, kaip užkrėčė Markso mokslas būna Mokslo žmogaus įvairū padalinū elementū, kurie atkėičė jį į patį, kaip jį gėičė geriau patiko. Iškrai-pėdama tikrąjį ir mokslu prasme. Knygaitė taipgi mėsdoma, ko šmolino darbininkus pasistatė laisvė ir Rusijos revoliucija ir kodel Rusijos darbininkū valdžia priėmė Tamby valdžios formą. KNYGAITES KAINA 25 CENTAI GAUTI GALIMA "LAISVĖS" KNYGYNE 155 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

AR JAU VIEL TURITE KNYGŲ "KAROLINUS MARKSAS" Kurie dar nežino, tai perskaitykite šią knygą, nes jau visi mėsai bėlio. Knyga "Karolinus Marksas" yra viena iš puikiausių ir geriausių knygų. Jėj yra plačiai aprašytas visas gyvenimas ir darbai to geriausio revoliucio ir užkėičio pamato mėsos pradžioje mėsos, kuri Rusijos proletariatas jau vėlo gyvena. Jeigu nes tam vienu pritarim, tai būtinai privalome patarinti daugiau susipažinti su H. Markso mokslu, darbu ir gyvenimu. Tą visų galima atieikti, nusiperkant knygą "Karolinus Marksas, Kurioj yra visas yra gaud plėni aprašoma. Knyga "Karolinus Marksas" susideda iš 248 puslapių ir keliolikas plėnių paveršė. Knygos kaina su paštiku audimo mėsos 1 \$1.25, pervečiamas viršeliais \$1.40. Užsakykite šią. Reikalaudami knygos, visada užsirašokite šnip: "LAISVĖ" 155 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

IS KALIFORNIJOS PADANGES.

LOS ANGELES, CAL. Jeigu iki šiol čia gyvenantys lietuviai darbininkai, delei daugelio priežasčių, negalėdavo prilygti savo veikimu kitų Jungt. Valst. miestuose gyvenantiems lietuviams darbininkams; jeigu parengimai, pramogos, buvo praleidžiama vien šokiais arba nevykusiais programėliais, — tai bent jau nuo dabar gal tam visam apsilėidimui bus pabaigtas. Taip.

9 d. balandžio L. D. L. D. 145 kp. pramogų vakaras talpino savo programe, galima sakyti, itin gerų atvaizdinimų darbininkų skoniui. Kalbamos kuopos vakaras buvo labai tinkantis; tokio dar niekuomet čia nebuvo. Ar rengėjams bus daug materialės naudos, ar ne, bet už tai moraliau — žvilgsniū jiems priguli didelis ačiū, lygiai ir toms ir tiems, kurie dalyvavo programe. Programas susidėjo iš vieno akto veikalo "Caras Sibire", drg. R. Židziuno prakalbos, dialogo "Kapitalistas ir šmėkla" ir iš rusų balalaikų orkestros.

Is "Caro Sibire" lošėjų, galima sakyti, visi buvo tam darbui atsidavę ir, kaipo tokiems, negalima daryti nei kokių išmetinėjimų. Jeigu d. Korkui, Romanovo rolėj, ir skverbėsi nepasisekimų, tačiau neperdėjusiai, ir del to, kaipo darbo ir skurdo nukankintam seneliui, pripuola garbė. Geriausiai betgi lošė d. Šmitas, Bernstorfo rolėj ir drg. Pauliukonienė O. Šinakenės rolėj; jiedu abu, o

ypač Pauliukonienė, labai tiko tai rolei. Gerai lošė ir Romanovienė su Aliosa (jū tikrų vardų del nežinojimo čia nepažymiu), ypač išpėdžių buvo iš to jauno vaiko, Aliosos, "caruko". Puiku, kad pratinas dar iš mažens darbininkų scenoj dalyva-

Po lošimui kalbėjo jaunas jūreivis d. R. Židziunas. Šis jaunas kalbėtojas bene labiausiai atkreipė susirinkusiųjų domą, ypač daugumai nebuvo suprantama, kuomet d. Ž. pasirodė jūreivio rūbuose, o kalbėjo, kaipo proletaras. Kalbėtojas priminė publikai, kad jė nesistebėtų delei to, nes rūbai, kuriuose jis kalbėjo, nepakeičia jojo protavimo ir nedaro priešu darbininkų klesos. Jo kalbos tema buvo: "Kas yra mūsų tikrieji priešai?" Nors jam buvo proga kalbėti tik apie 15 minučių, tačiau vistiek patiekė itin gerų išsireikšimų, už kuriuos jam draugai losangeliečiai teikė padėkos žodj. "Mūsų tikrieji priešai nėra vien stambūs buržuai, bet ir smulkūs biznieriari, kurių daugybė randasi socialpatrioty abaze", — pareikšė d. Ž. Ant galo jis pripinė, kad darbininkai būtinai organizuotųsi ir šviestųsi, kad įstotų į L. D. L. D. ir padėtų sekmingiau skieisti literaturą ir tt. Mes manome, kad d. Ž. ir ateityj, o gal trumpoj ateityj, dar šį-tą mums patieks.

Po prakalbos atsibuvo dialogas "Kapitalistas ir šmėkla". Jį atliko draugai Šmitas ir Uspienė. Atliko labai puikiai,

nes abu aktoriai yra sugabus tame. Rusų balalaikų orkestra taip jau užgavo atsilankiusių jausmus. Valio, losangeliečiai! Puiku, kad L. D. L. D. vardas reiškia tobulumą šiame mieste!

Oras čia vidutinis. Lietaus nėra, kaip kad būdavo pernai šiais laikais. Bedarbių yra daug, bet darbu nėra. J. Ringelštrikas. PHILADELPHIJOS ĮVYKIAI PHILADELPHIA, PA. — 2 d. balandžio čia įvyko tarptautinio kalinių gelbėjimo fondo bazaras. Parengimas pavyko gerai; sakoma, liks apie keli šimtai dolerių pelno sušelpimui politinių praskaltėlių. Parengime buvo ir muzikalis programėlis. J. Jurčiukoniui vadovaujant, sugriežta "Internacionalas". Lyros Choras sudainavo keletą dainelių. Buvo ir kitataučių, kurie taipgi prisidėjo prie programos išpildymo. 9 d. balandžio viena L. M. P. S. kuopa surengė koncertą ir balių. Programas tęsėsi veik iki 10 val. Reikia pasakyti, kad buvo gana gražus programmas. Ypatingai jis buvo gražus, tuomi, kad jame dalyvavo ne tikai lietuvių muzikališkos spēkos, bet ir latvių, rusų ir kt. 10 d. balandžio čia įvyko Amerikos Tautinės Sandaros prakalbos. Visai nekaip pavyko. Mat, Philadelphijoje tik policijos šnipai remia tautininkų Sandarą, o ne susipratę darbininkai. Štai koks vaizdelis iš šių tautininkų prakalbų: Kol kalbėtojas sakė savo prakalbą, buvo ramu — visi klausėsi. Ir ėmė protaut, anot paties kalbėtojo žodžių, nes jis liepė protaut, netikėt jo žodžiams. Taip ir buvo. Kalbėtojas, pabaigęs savo prakalbą, paagitavęs rašytis prie tautinės Sandaros, buvo beciņas, bet svetainėje pasigirdo reikalavimas balso, t. y. klausimui. Čia kalbėtojas tuoj kategoriskai užreikšė, kad klausimus priims tik raštiškai. Bet svetainėje visa publika pradėjo užti, kad klausimai būtų duodami tiesiog žodžiu. Kalbėtojas nesutinka. Jis pats atėjo publikoj rinkti klausimų, bet niekas jų neduoda jam raštiškai. Vienas iš publikos sako: "Ar publika norite, kad kitas kalbėtų iš priešingos pusės?" Didžiausias plojimas. Tuomet atkartojo: "Kurie norite, pakelkite po dešinę". Rankas pakėlė visa publika. Nabago kalbėtojo ir jo leitenantų kinkos jau dreba. Svetainėj girdisi balsai: "Rinkti kalbėtoją". Bet tuoj vienas pareikšė: "Aš einu kalbėti iš opozicijos, jei publika sutinka". Vėl didžiausias plojimas. Po to tas kalbėtojas jau eina į priekį svetainės kalbėti. Tokioj padėtyj mūsų tautininkėliai atsidūrę, nežino ko padaryt. Vienas storokas žmogelis stumė kalbėtoją atgal, bet publika liepė jam pasitraukti. Na, ir ko dabar nubankrutavę sandariečiai griebis? Nagi policijos! Negalėdami sustabdyti publikos reikalavimą, kad būtų kalbama ir iš kitos pusės, tautininkai atsivėdė du po-

